

AI-analys av synpunkter i webbenkäten på dialogunderlaget om åtgärdsförslagen för att nå målen i naturrestaureringsförordningen.

I webbenkäten ställdes följande fem frågor:

- Är det någon eller några åtgärder som du saknar för att nå målen? Vilken eller vilka är det?
- Hur kan åtgärdsförslagen utvecklas och förbättras för att vi ska nå målen?
- Vilka är de viktigaste konsekvenserna av de åtgärder som presenteras?
Positiva såväl som negativa
- Hur kan konsekvenserna utvecklas/förbättras?
- Vad är otydligt i dialogunderlaget och hur kan det bli tydligare?

Kommentarerna nedan är AI-genererade utifrån de svar som lämnades i enkäten.

Kommentarerna är sammanfattade utifrån svaren på alla fem frågorna.

1. Ekonomiska incitament & stöd för organogena jordar och våtmarker

- *“Det behövs tydliga ekonomiska styrmedel för återvätning av organogena jordar, inkl. långsiktiga ersättningar för åtgärder som kan ta årtionden att ge resultat.”*
 - *“Stöd för investeringar i infrastruktur (pumpstationer, dräneringsanläggningar, rörledningar) som möjliggör återvätning*
 - *“Skapa en fond för naturrestaurering där markägare kan få lånefinansiering för projekt på organogena jordar och våtmarker.”*
-

2. Tekniska åtgärder & metoder för återvätning och våtmarksrestaurering

- *“Återvätning av organogena jordar kräver kartläggning av dränerade områden samt detaljerade modeller för grundvattennivåer.”*
- *“Behov av tydliga vägledningar för hur dränerade jordar ska återställas utan att orsaka metanutsläpp eller övergödning.”*
- *“Förslag om att införa en ‘omvänd dränering’ fylla på vatten på tidigare dränerade fält.”*

- *“Användning av naturliga sediment (lermaterial, torv) för att höja vattennivån i återställda våtmarker bör prioriteras.”*
-

3. Ekologiska och biologiska effekter

- *“Positivt: Återvätningsåtgärder ger potentiell ökad kolinlagring i marken och minskar växthusgasutsläpp på lång sikt.”*
 - *“Negativt: Om återvätning sker utan korrekt kontroll kan det leda till ökad metanproduktion och därmed högre klimatpåverkan.”*
 - *“Våtmarker ökar biologisk mångfald, ger habitat för många vattenlevande arter och fungerar som naturliga filtreringssystem för näringsämnen.”*
 - *“Risk: Felpacerade återvätningsprojekt kan skapa oönskade vattenansamlingar och översvämningsrisker för omkringliggande jordbruk.”*
 - *“Förbättrad vattenkvalitet och reducerat näringsläckage till närliggande vattendrag är en viktig del av de ekosystemtjänster som återvätnade områden kan leverera.”*
-

4. Policy, regelverk och lagstiftning

- *“Avskogningsförordningen måste anpassas så att den inte hindrar återvätning av tidigare dränerade områden.”*
 - *“Klargör hur ickeförsämringskravet i Natura 2000-områden tolkas för återvätningsprojekt på organogena jordar.”*
 - *“Det behövs en tydlig definition av ‘organogen jord’ i förordningen för att underlätta ansökningar om stöd.”*
 - *“Inkludera återvätningsåtgärder i CAP-programmen med specifika budgetposter.”*
 - *“Ställ krav på en miljökonsekvensbedömning av varje återvätningsprojekt för att undvika negativa sekundära effekter.”*
-

5. Kartläggning, inventering och datainsamling

- *“Nationell inventering av dränerade organogena jordar bör påbörjas omedelbart och finansieras av staten.”*

- *“Skapa ett GIS-baserat kartstöd som visar var dränerade områden finns samt deras potentiella kolinlagringskapacitet.”*
 - *“Data om grundvattennivåer och hydrologi behövs för att modellera återvätningsscenarier.”*
 - *“Inför en databas för att samla in resultat från pågående återvättningsprojekt (t.ex. kolinlagring, vattenkvalitet).”*
 - *“Samarbeta med Länsstyrelserna för att samordna inventering och uppföljning på regional nivå.”*
-

6. Finansiering och kostnadsfördelning

- *“Kostnaden för återvätning är hög och bör delas mellan statligt stöd, EU-bidrag och markägaren.”*
 - *“Ett proportionsbaserat stöd där markägare får en andel av kostnaden baserat på den potentiella kolinlagringen kan öka incitamenten.”*
 - *“Ersättningsnivåer bör vara dimensionerade efter projektets storlek och förväntade klimatnytta.”*
 - *“Överväg ett resultatbaserat betalningssystem (pay-for-performance) där ersättning betalas ut först när mål på kolinlagring eller vattenkvalitet uppnås.”*
-

7. Forskning, kunskap & rådgivning

- *“Behov av tvärvetenskaplig forskning som kombinerar hydrologi, markvetenskap och klimatvetenskap för att utforma robusta återvättningsmetoder.”*
 - *“Skapa ett nationellt kunskapscentrum för organogena jordar och våtmarker med handlingsplaner och praktiska manualer.”*
 - *“Utveckla enkla rådgivningsverktyg (digitala appar eller webbportal) för markägare som vill starta återvättningsprojekt.”*
 - *“Stöd pilotprojekt på olika geografiska områden (västra Sverige, Norrland, Skåne) för att testa metodik och samla in beprövad kunskap.”*
-

8. Sociala och samhällsliga aspekter

- *“Involvera lokala samhällen och markägare tidigt i planeringen av återvättnings- och våtmarksprojekt för att skapa förankring.”*
 - *“Skapa möjligheter för småbruk och enskilda markägare att delta i gemensamma återvättningsinitiativ (t.ex. samarbetsavtal om gemensamma dräneringsåtgärder).”*
 - *“Främja utbildningsinsatser om värdet av våtmarker för lokalt samhälle (rekreation, turism, vattenrening).”*
 - *“Etablera ett rådgivande råd med representanter från jordbruk, miljöorganisationer, näringsliv och forskning för att säkerställa att åtgärderna är praktiskt genomförbara.”*
-

9. Riskhantering & övervakning

- *“Implementera ett kontinuerligt övervakningsprogram för att följa grundvattennivåer, kolinlagring och eventuella metanutsläpp efter återvätning.”*
- *“Utveckla en riskbedömningsmall för att identifiera potentiella negativa effekter (översvämning, eutrofiering, förändrad markstabilitet).”*
- *“Anpassa åtgärder löpande baserat på monitoreringsdata – så kallad adaptiv förvaltning.”*
- *“Säkerställ att återvättningsprojekt inte konkurrerar med befintligt jordbruk om vattenresurser, särskilt under torra perioder.”*